coûte que coûte posnemati naravo z enharmonično, šumsko godbo. V naravi ni tonov, kakor smo mi navajeni imenovati vibriranje strun, valovanje zraka v piščali itd. V naravi so r o p o t i in h r u p i (rumori) in za proizvajanje sličnih ropotov je treba posebnih instrumentov, ki intonirajo te glasove (ital. se imenujejo i n t u o n a r u m o r i). S tem se futuristi že delj časa pečajo; v koliko se jim bo to posrečilo, sedaj še ni mogoče soditi. Gotovo je, da se teoretično dominij njih godbe obogati z nešteto nam do sedaj neznanimi sfumaturami med enim in drugim glasom. Ali pa bodo dosegli s svojim teoretično in praktično izpopolnjenim godbenim sistemom večjih uspehov, kdo ve? — Do sedaj so priredili futuristični glasbeniki dva koncerta. Na prvem, ki se je vršil v prostorih della Direzione del Movimento futurista v Milanu, so izvajali dve točki: Prebujenje mesta (Risveglio di Capitale) in Sestanek avtomobilov in aeroplanov (Convegno d'automobili e d'aeroplani). Pri drugem so morali bežati pred številno publiko, ki jih je izžvižgala in ometala z artičokami in kuhanimi makeroni. V Lacerbi so futuristi poslali tudi že dve kompoziciji med svet. Zanimiva je zlasti zadnja. Orkester posebne, nove vrste. Tu ne igrajo vijolinisti in flavtisti, klarinetisti in basisti, orkester je sestavljen iz sledečih godcev: ululatori (kričači), rombatori (gromovniki), crepitatori (prasketači), stropicciatori (drgalniki), scoppiatori (pokavci), ronzatori (brenčavci), gorgogliatori (grgralci) in sibilatori (sikavci). Nekaj posebnega, kajne? *J. G.*

Še o futurizmu. Zadnje čase je Marinetti postal sila zanimiv. Saj ste videli njegovo fotografijo po nemških revijah poleg njegovega portreta na razstavi v Berlinu. Lacerba je prinesla v zadnjih številkah več njegovih proizvodov. Naj še ponovim: Marinetti je podrl vso jezikovno sintaktično stavbo. Zato sem bil lansko leto navel primer iz tripolinske bitke. A ker se je pridružila k popolni brezsintaktičnosti tudi cela vrsta drugih futurističnih komponent, moram opozoriti tudi na optično in akustično stran futurističnih del. Futuristi se otročje zabavajo in prav imajo, saj pravi Palazzeschi: il poeta si diverte — pazzamente — smisuratamente. Pogum futuristov raste in z njim korelativno tudi črke, ki ga nosijo med svet (Papini: Marcia del coraggio). Tisk je najnovejši pripomoček, s katerim razdraži tudi živce dobrega pohlevnega kvartinovca. Papinijeva duša je sam:

Coraggio
Coraggio
Coraggio itd.

Papini se smeje kot navadni ljudje; a resni ljudje, ki jih je več ko preveč (Abbasso la serietà!), nimajo poguma, da bi se smejali pred svetom, da bi svoj smeh napisali. Trije verzi quodlibet vesele vsebine v Papinijevi poeziji so:

Ahahahahahahah
Ahahahahahahah
Ahahahahahahah.

Popeva s Palazzeschijem:

Tri tri tri
fru fru fru
ihu ihu ihu
uhi uhi uhi.

Bilobilobilobilobilo
Brum.
Filofilofilofilofilo
Flum!
Bilolu. Filolu!
U!

Apollinaire si izvoli za motto futuristični protitradiciji naslednji napis:

ABBASSILPominir Aliminí SSkorsusu otalo ATIS cramlr MOnigma (NB: Abbasso il passatismo!). Kak pomen imajo minuskule, nisem dognal. Slične tiskarske in več ali manj tudi onomatopoetične izraze si dovoljuje predvsem Marinetti. V futur. listu Lacerbi (1. dec. 1913) o korekturah in hrepenenju v hitrosti takole:

parole in libertà vivaaaaAAAA il Futurismo finalmente, finalmente, finalmente, finalmente, finalmente

FINALMENTE

POESIANASCERE

treno treno treno treno treno tren trou trou trou (ponte di ferro: tatatlum - tlin) ssssssiii... ssiissii ssiisssssssiiii

Hitrost avtomobila, ki pelje iz Messine v Catanijo, opiše Marinetti na sledeč način:

Messina velocità d' automobile verso Catania

70 Km
all' ora
trrrrrrrrrrrrrrrrr

chauffeur semisdraiato sotto volante enorme che gira come un mondo pattinare pattinare sulle velocità lavate dagli svolti svolti prati giardini scenario di monti calabresi cono dell' Etna indaco insenatore premontorii torrefazione scoppiante + velocità + ferocia delle gomme polvere carbone della strada sete sete del caucciù cactus.

Hitrost raste in raste. Avtomobil vozi s hitrostjo 80 Km = TRrrrrrrrrrrr; 95 Km = TRRRRRR; 100 Km = TRRRRRR . . . panpan traak . . ., patatraaaak tung tung zang panache stop. *J. G.*